

עליון קבוץ סעד

שבת שלום

פרשת פנחס

לזכר נעמי שמר שבשבוע שעבר מלאו 6 שנים לפטירתה.

מתי מלא הסל
נקטופה תאנים?
מתי נעוף אל-על
המון עפימונים?
בקיץ...

על-כן עמנו כאן
בצל עלי תמר
אחינו הקטן
צוחק צוחק ושר –
בקיץ, אחינו הקטן,
בקיץ, בקיץ, כמובן!

אחינו הקטן/ נעמי שמר

אחינו הקטן
מתי ענב יבשיל
בכרם הרחוק?
מתי נדהר בשביל ונתגלגל מצחוק?
בקיץ, אחינו הקטן,
בקיץ, בקיץ, כמובן!

מתי אל חוף הים
נרדה יחפים
ונאסופה שם
אלפים צדפים?
בקיץ...

שעור פרשת שבוע: יצחק שלומי

ימי החול		שבת	
4.44	זמן תפילין /טלית	19.30	הדלקת נרות
9.13	סוף זמן ק"ש	19.40	מנחה א' 14.00
19.50	שקיעה		ערבית
13.15	מנחה א' (בחד"א)	6.45	שחרית א'
		8.30	שחרית ב'
19.40	מנחה וערבית	11.30	קידוש
20.10	צאת הכוכבים	17.10, 13.30	מנחה
20.10	ערבית	18.00	הרצאה: גילי זיוון
		17.30	לימוד "בראשית"
8.00	שחרית נוער	20.28	צאת השבת

אחות תורנית השבת – הילרי יום-טוב

לדרכו של פנחס בן אלעזר הכהן

פנחס בן אלעזר מציל את העדה כולה ממגפה גדולה. רק מעשה הקנאות שלו יכול היה לכבות את אש המגפה שפרצה במחנה ישראל. מעשה זה, שאינו מעשה פשוט כלל ועיקר, שאף משה ואהרן ושאר הנהגת העדה לא עשו, מקבל בפרשתנו אישור מלא וברכה מאת ה':

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַשֵּׁיב אֶת חַמַּתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת קַנְאוֹתַי בְּתוֹכָם וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹתַי: לָכֵן אֶמַר הַנְּנִי נִתָּן לּוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם: וְהִיְתָה לּוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנָּה עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לֹא-לֵהוּי וַיִּכַּפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (במדבר פרק כה, ט-יג).

אולם למעשה הקנאות יש גם צדדים קשים, שכן הקנאי נאלץ להשתמש באלימות ולפעמים אף במעשי הרג, ותורתנו שהיא תורה של שלום ושל חיים, אינה מתיישבת תמיד עם מעשים שכאלה. דווקא בגלל זה הברכה שניתנה לפינחס הייתה ברכת השלום – 'בריתי שלום'.

פינחס הכהן זוכה לאריכות ימים מופלגת, ואנו נפגוש אותו בהמשך התורה, ואף בספרים יהושע ושופטים. ננסה להתבונן בהמשך דרכו של פינחס.

בהמשך ספר במדבר, ה' מצווה את משה לנקום את נקמת ה' במדיינים. מהקשר הפסוקים מסתבר, שנקמה זו קשורה לחטא בעל פעור בו פינחס הכהן את זמרי בן סלוא ואת כזבי בת צור ועצר את המגיפה. במלחמה זו יוצא פינחס בן אלעזר בראש בכורות:

וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלְפֵי לַמָּטָה לְצַבָּא אֹתָם וְאֶת פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לְצַבָּא וְכָלִי הַקֹּדֶשׁ וְחֻצְצֹרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ: וַיִּצְבְּאוּ עַל מִדְיָן כְּאֲשֶׁר צָוָה ה' אֶת מֹשֶׁה וַיַּהַרְגוּ כָּל זָכָר: וְאֶת מַלְכֵי מִדְיָן הָרְגוּ עַל חַלְלֵיהֶם אֶת אֹוִי וְאֶת רְקָם וְאֶת צוּר וְאֶת חוּר וְאֶת רַבֵּעַ חַמְשֵׁת מַלְכֵי מִדְיָן וְאֶת בָּלָעַם בֶּן פְּעוּר הָרְגוּ בְּחָרֶב: (שם לא, ו-ח).

במלחמה זו הורגים הלוחמים את חמשת מלכי מדין ואף את אביה של כזבי, צור, ואת בלעם בן בעור. מסתבר שפינחס אינו בין הלוחמים, אלא הוא בא ככהן המלווה את העם במלחמה שהרי 'כלי הקודש וחוצרות התרועה בידו'.

והנה בספר יהושע ושופטים אנו פוגשים שוב את פינחס. כאן הוא כבר אחד המנהיגים של ישראל, ואולי אף המנהיג החשוב בישראל אחרי יהושע. שם מסופר, שכאשר שנים וחצי השבטים מסיימים את מלחמתם הכיבוש הארץ, בחזרתם אל עבר הירדן הם בונים מזבח על הירדן – 'גדול למראה'. בני ישראל חושדים שמזבח זה נבנה שלא כדין. והם רוצים לצאת אליהם למלחמה. לפני שהם יוצאים נגדם למלחמה נשלחת אליהם משלחת ברשותו של פינחס בן אלעזר הכהן. משלחת זו מבקשת לברר את מהותו של המזבח. בדברי התוכחה הם מזכירים שוב את עוון פעור שבשלו היה נגף בעדת ה'. ברור שאצל פינחס, ארוע זה הוא הדומיננטי בחייו. אלא שבמקרה זה בשונה מחטא פעור, הוא נדרש למתינות ולשיקול דעת בבחינת 'הווי מתונים בדין'. יציאה למלחמה נגד אחים עלול להביא לאסון כבד. ואכן ההסבר של שנים וחצי השבטים מתקבלים על לבו של פינחס. הוא מבין שלא במרד עשו זאת, אלא להפך מתוך רצון לשמור על אחדות עם ישראל שבעבר הירדן. המזבח אמור להיות אות וסמל לקשר בין בני ישראל שבשני העברים ואין כל מטרה אחרת למזבח זה. פינחס במתינותו מממש את הברכה שניתנה לו – ברכת השלום. כאן הוא זה שמונע את מלחמת האחים הנוראה שהייתה עלולה להתרחש.

בזאת לא הסתיים פועלו של פינחס. בסוף ספר שופטים שוב מוזכר פינחס במעשה פלגש בגבעה:

וַיִּשְׁאַלּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּה' וַיִּשְׁמַע אֶרְוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים בְּיָמֵים הָהֵם: וּפִינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן עֹמֵד לִפְנֵי בְּיָמֵים הָהֵם לֵאמֹר הַאֲוֹסֶף עוֹד לְצִאת לְמַלְחָמָה עִם בְּנֵי בְנִימִן אֲחִי אִם אֶחָדָל וַיֹּאמֶר ה' עֲלוּ כִי מִחַר אֶתְנַנְּנוּ בְּיָדְךָ: (שופטים פרק כ, כז-כח).

במסגרת דברינו לא נוכל להכנס לפרשיה זו לעומקה. לפרשה עגומה זו, יש הסתעפות מסובכת בסיפור הריגת כל אנשי יבש גלעד כיון שלא יצאו למלחמה. כאמור, כל הפרשה מעלה שאלות קשות, שעיקרן

קשורה לשאלת הלגיטימיות של מלחמת האחים נגד בנימין בכלל ובהריגת אנשי יבש גלעד בפרט. הרמב"ן טוען: 'אין הסברא נותנת שעשו כל העדה רעה כזאת להמית אנשים רבים מישראל שאינם חייבים מיתה, ופנחס היה שם ועל פיו נעשה כל הענין ההוא': (רמב"ן לויקרא פרק כז פסוק כט).

הרב יעקב מדן (במגדים גיליון נ עמוד 113) מסב את תשומת הלב להשוואה המאלפת בין מלחמת מדיין שציינו לעיל, לבין הריגת אנשי יבש גלעד. במלחמת מדיין:

וַיִּמָּסְרוּ מֵאֵלֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֶלְפֵי לַמָּטָה שְׁנַיִם עָשָׂר אֶלְפֵי חֲלוּצֵי צָבָא: וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלְפֵי לַמָּטָה לְצָבָא אֹתָם וְאֵת פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לְצָבָא וְכָלִי הַקֹּדֶשׁ וְנֹחַצְרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ: וַיִּצְבְּאוּ עַל מִדְּיָן כְּאִשֶׁר צִוָּה יְקֹנָן אֶת מֹשֶׁה וַיַּהַרְגוּ כָּל זָכָר: וְאֵת מַלְכֵי מִדְּיָן הָרְגוּ עַל חֲלָיִתָּהּ אֶת אֹוִי וְאֵת רָקִים וְאֵת צוּר וְאֵת חוּר וְאֵת רַבֵּעַ חֲמִשָּׁת מַלְכֵי מִדְּיָן וְאֵת בְּלָעַם בֶּן בְּעוֹר הָרְגוּ בְּחָרֶב: וַיֵּשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת נְשֵׁי מִדְּיָן וְאֵת טַפָּם וְאֵת כָּל בְּהֵמָתָם וְאֵת כָּל מִקְנֵיהֶם וְאֵת כָּל חֵילֵם בְּזָזוֹ: וְאֵת כָּל עַרְיָהֶם בְּמוֹשְׁבֵיהֶם וְאֵת כָּל טִירְתָּם שָׂרְפוּ בְּאֵשׁ: (במדבר פרק לא, ה-ו).

ובהריגת אנשי יבש גלעד:

וַיִּשְׁלְחוּ שָׁם הָעֵדָה שְׁנַיִם עָשָׂר אֶלְפֵי אִישׁ מִבְּנֵי הַחֵיִל וַיִּצְווּ אוֹתָם לֵאמֹר לְכוּ וְהַפִּיתֶם אֶת יוֹשְׁבֵי יַבֶּשׁ גִּלְעָד לְפִי חֶרֶב וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף: וְזֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּל זָכָר וְכָל אִשָּׁה יִדְעַת מִשְׁפַּח בְּזָכָר תַּחְרִימוּ: (שופטים פרק כא, י-יא).

פנחס פועל בדיוק באותה המתכונת: שנים עשר אלף איש, והריגה של הזכרים ולא של הנשים. אם במלחמת מדיין הדבר היה ראוי, ואם גם בהריגת זמרי וכזבי בודאי נהג כראוי, כאן הדברים כבר עומדים בסימן שאלה: האם באמת זה הפתרון היחיד לבעייתם של אנשי בנימין שנתרו ללא נשים? ובכלל, האם נעשו כל הנסיגות שאפשר על מנת למנוע את מלחמת האחים הגדולה והכרתת שבט בנימין מישראל? דומני שזה גם הפתרון לקושי הגדול בעניין פילגש בגבעה: אם ישראל צודקים במלחמתם בבנימין, מדוע הם נוחלים שתי מפלות ורק בשלישית מנצחים? ואם אינם צודקים, מדוע מקבלים בסופו של דבר את ברכת הדרך מאת ה'?

שתי תשובות בדבר (שהן אחת): תחילה, במלחמת אחים אין ולא יכולים להיות מנצחים. בנוסף לכך, מלחמת אחים יש לנסות למנוע כמעט בכל מחיר. וכיון שככל הנראה לא נעשו כל המאמצים למנוע את מלחמת האחים הזאת באו התוצאות העגומות.

שְׁנֵי עָשָׂר אֶלְפֵי חֲלוּצֵי צָבָא, מֵאֵלֶיךָ יִשְׂרָאֵל

שְׁנַיִם עָשָׂר אֶלְפֵי אִישׁ מִבְּנֵי הַחֵיִל – *הַרְגוּ כָּל זָכָר*

בע"ה

ביום חמישי הבא כ"ו בתמוז תש"ע (8.7.10)

יום הזיכרון לידידי'ה כהן ז"ל

בשעה 17:30 עליה לבית הקברות

בשעה 18:30 במועדון לחבר

– לימוד משניות

– שיעור של ברוריה ארן

הנושא: "עזר כנגדו" – מסע בפרשנות היהודית

המשפחה

לה היה השבוע

רחבת בית הכנסת הפכה השבוע לאתר בניה. האבנים הישנות הוסרו ובמקומן עלו דחפורים על השטח, הוציאו אדמה ויישרו את הקרקע. הרחבה ההיסטורית נבנתה על-ידי אבא של אתו, יצחק בן-צבי ז"ל, שהיה רצף אבן במקצועו, במלאכת מחשבת של ממש. הרחבה נבנתה עם רווחים בין האבנים, ועם השנים, בגלל תזוזות האדמה, זזו האבנים ממקומן וכעת לא נותרה ברירה אלא להחליפה. העבודות על הרחבה יימשכו בין חודש לשלושה חודשים עפ"י ההערכות, וההורים המרדמים את ילדיהם יאלצו לחפש מקום קפיצי אחר.

ביום שני התקיימה מסיבת סיום השנה בבית-הספר. את המסיבה ארגנו אנשי ביה"ס – נחום לנדאו ואביגיל חן. בתוכנית נישאו דברי סיום, ילדי ביי"ס מנגן הפליאו בנגינה, ציפי הפורשת לפנסיה נפרדה מספרית-הילדים (ראו בהמשך), והוקרנו מצגות על פעילויות במשך השנה. בנוסף התארחו בתוכנית צמד בדרנים במערכונים שונים מהווי ביה"ס, ולבסוף חולקו חולצות עם ציורים נחמדים לכל הילדים הטובים הישרים והמאושרים.

ביום חמישי יצאו ילדי ביה"ס היסודי לחופש הגדול המיוחל! ילדי הבית-הכולל פתחו את החופש בנסיעה לים, ואילו ילדי המפ"ל יצאו במסגרת בני-עקיבא ליום כיף בלונה-פרק. חופשה נעימה לכולכם, ונשמח לשמוע חוויות!

למסיימי כתיב' יב': ידידיה ויזל, רוני וידס, מחול אפרים, שובל כהן, עדי יום-טוב וצורי סימון - ברכות לסיום בית-הספר ובהצלחה בדרככם החדשה, יברככם ה' וישמרכם בכל אשר תלכו!

הודעות ו. דת

השבת בשעה 18:00 יתקיים בבית-הכנסת שיעורה של גילי זיוון בנושא:

מדינת ישראל – "אתחלתא דגאולה" או "אתחלתא דתקווה"?

בעקבות הוצאת החוברת "אתחלתא דתקווה" שנכתבה ע"י הרב חיים נבון (הוצאת נאמני תו"ע והקבה"ד), הפולמוס שצץ בעקבותיה, והדי ימי עמנואל האחרונים... לבאי השיעור תחולק החוברת הנ"ל.

בשבת, פר' "מטות מסעי", יום הזכרון של ידידיה כהן ז"ל, יתארח בסעד הרב בני לאו.

הרב בני לאו יתן שיעור פרשת שבוע וכן את השיעור בשעה 18:00.

הורים, שימו לב לעבודות ברחבת בית הכנסת והזהירו את ילדיכם.

במלאת שנתיים לפטירתו של

אריה קרול ז"ל

נעלה לבית העלמין ביום שלישי, כ"ד בתמוז

(6.7).

יציאה מקו לקו בשעה 18:00

לאחר מכן התכנסות במסגרת המשפחה.

סילויה והבנות.

זכרונות מהחופש הגדול

בימים ההם לא היו תאילנדים ופועלים זרים שבאו לעזרת הקיבוצים, ולכן נעזרו הקיבוצים בחניכי תנועות הנוער שהיו באים למחנות וימי עבודה לעזור באסיף הפרי והירקות וכל מה שהיה דרוש, וגם על-מנת להתגבש וליהנות מהווי משותף.

אנחנו, חניכי השומר-הצעיר מרחובות, מגדוד יחיעם, יצאנו לאחר גמר כיתה ח' לקיבוץ החדש שזה עתה עלה על הקרקע, ועדיין לא היה במקום הקבע שלו – רמות מנשה. אנו התגוררנו במקום שיועד להתיישבותו ועסקנו בסיקול האבנים הרבות – כדי שיוכל לעלות על הקרקע.

המדריך שלנו היה אריה שרייבר מקיבוץ נירים, והפריע לו מאד שבגדוד שלנו עדיין לא היה אפילו זוג אחד לרפואה. אי-לכך, בערב יפה ורומנטי, לאור הירח, התכנסנו לשמוע את הסיפור שחיבר על זוגות בחברה, ואחרי הסיפור התבקשנו להשמיע את דעותינו על היחס שצריך להיות בין החברה לזוגות, שיוצרו, אם ירצה השם, לאחר שמיעת הסיפור...

מכל מה שנאמר שם אני זוכרת את הקריאה שלי, הרשומה על ספר קורות העיתים של גדוד יחיעם רחובות:

”אבל שלא יהיו נשיקות הוליוודיות...”

כמובן שכולם פרצו בצחוק גדול, אבל למחרת השיחה – נולדו ארבעה זוגות בגדוד...

ושנה אח”כ, בגמר כיתה י', יצאנו למחנה עבודה בכפר-מסריק. באותה תקופה התנהגנו בזלזול ללימודים, כי חשבנו שבקיבוץ צריך לעבוד ולא ללמוד. אי-לכך גמרתי את השנה עם בחינות בשלושה מקצועות קשים – מתמטיקה, גיאומטריה ואנגלית, והורי לא הסכימו שאצא למחנה אם לא אלמד את חומר הבחינות – כי אם לא הייתי עוברת, הייתי מסולקת מהגימנסיה.

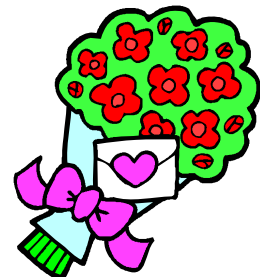
מיד התנדב חבר גדוד שלי, בחור יקר מאד שהיה הפרח של החברה – צביקי הי”ד שנפל בפעולת התגמול בחוסאן עם עוד שני חברים – אחד מהם אף הוא מהגרעין שלנו, כשהלמו עם פטיש על חומר נפץ שהיו צריכים להטמין והוא לא נשמע להם, וכשהוא התפוצץ – הם התפוצצו יחד איתו.

צביקי, בלוויית חברו יוסי בן-ארי – כיום מנהל בית אוסישקין בקיבוץ דן, התנדבו לבוא מדי יום ביומו עד למחנה כדי לעזור להכין אותי בחומר הלימוד, ולמרות ההפרעות שלי – עברתי את כל הבחינות בהצלחה...

חייז'ה יקותיאל

למיכל אפלבוס
ולכל המשפחה
ברכת מזל טוב לבבית
להולדת הנין
נכד לצביה
בן לתרצה וליאור אפלבוס

במסיבת הסיום של ביה"ס השבוע נפרדה צ'פי מספרית הילדים לאחר 27 שנות עבודה בספרייה. אני רוצה לנצל את ההזדמנות להודות לצ'פי על עבודתה המסורה בספרייה. בתור תולעת ספרים בילדותי הייתי מבלה שעות רבות בספרייה, גם כקוראת וגם כעוזרת לצ'פי. צ'פי, שהכירה את כל הספרים הישנים והאיכותיים שצריך לגאול מן המדף, חיבבה עלי את הספרים, ותמיד בקול מזמין ובניגון של נאמנת ספרים הוציאה לי עוד ספר אחר ספר מהמדף: "מסע האילפס", "קרשנדו", "האריה, המכשפה וארון הבגדים"... עד היום הספרים שאני הכי אוהבת הם ספרי ילדים, וביניהם הכי-הכי את הקלאסיקות שעליהם המליצה לי צ'פי – האסופית, מומו, הסיפור שאינו נגמר ועוד ועוד...

תודה לך צ'פי על שעות קסומות בספרייה, ולך מלי בהצלחה בהמשך העבודה החשובה בספרייה! אפרת.

דמרי ספרייה מספרית הילדים

יחזקאל מנהל בית הספר, מורים, תלמידים יקרים, הורים, אנשי קהילת סעד, אוהבי הספרייה וכמובן חברתי לעבודה מלי:

לא תמיד זוכה אדם בשגרת יום העבודה שלו להתעסק בתחביב אהוב עליו. לי זה קרה. אני מודה למי שהסכים למסור לידי את ספריית הילדים.

הקריאה הייתה חלק מנוף ילדותי, תמיד היה לי ספר לקריאה. החלפתי בספרייה מגיל שמונה. (בשתי ספריות) מצבנו הכלכלי לא אפשר רכישת ספרי ילדים לבית, והספרייה מלאה את החסר. בבית שמענו בעיקר ספורים בע"פ מפי אבי.

כשהתחלתי לעבוד בסעד עם ילדי ביה"ס היה לי מוזר ולא מובן כשגיליתי שאין בסעד ספריית ילדים מסודרת. הספרייה לא הייתה מספיק נגישה לילדים, פתיחת הספרייה לילדים הייתה רק בהפסקות מיוחדות, והספרן היה מורה תורן.. מכיוון שאהבתי והכרתי גם אז הרבה ספרים, המלצתי על ספרים לילדי טיפוחי ואף קראנו יחד בקול ספר בהמשכים. היה חשוב לי שבבית הילדים שבו אני עובדת יהיה לספר משמעות בחיי היום יום שלנו. הילדים אז לא ישנו בבית ההורים אלא בלינה משותפת, ועד היום אותם ילדים שהיום הם בוגרים ולחלקם יש כבר נכדים, זוכרים הם את שעת הסיפור כדבר מהנה.

אחרי 25 שנות עבודה עם ילדי ביה"ס, כשהספרייה עברה לצריף שמשמש היום המחסן של ליפא, בקשתי לקחת לידי את הספרייה. לא בקלות קיבלתי, ולבסוף נתנו לי מספר שעות והשלמתי שעות עבודה במקומות שונים. התקציב שקבלתי אז עבור החזקת הספרייה היה נמוך מאד, למזלי הספרייה האזורית תמכה ונתנה לי במתנה ספרים כפולים מהספרייה שלה. לתקן ספרים למדתי במקרה באיזה השתלמות, ותיקנתי ושיפצתי את הספרים הקרועים.

לא אלאה אתכם בסיפורים על תולדות ספריית הילדים שלכם, ותאמינו לי שיש לי הרבה...הספרייה כיום יפה, יש לנו אוסף ספרים עשיר ומכובד וקהל ילדים מקסים. ילדים ובני נוער שיודעים לנצל את המקום יוצאים נשכרים. הספרייה קבלה תנופה נוספת כשמלי הצטרפה אליה, שתינו למדנו ספרנות, ומלי כיום מפעילה את כל כישרונותיה בפיתוח הספרייה, בעידוד הקריאה והדאגה להזמנת ספרים, שזה בלבול מוח גדול. תקציב הספרייה לקניית ספרים גם היום לא מספיק, המועצה עוזרת לנו לעתים, בתלושים לקניית ספרים דרך משרד החינוך. מצעד הספרים, שבית הספר שלנו פעיל בו כבר מספר שנים הוא בהחלט מבצע - מעודד קריאה, בסופו של דבר אנו מקבלים גם מתנה כספית לקניית ספרים.

יש לנו ספרייה יפה שכדאי לנצלה ולשמור עליה. אי"ה אמשיך לתקן את הספרים שמתקלקלים. עלי לציין כי בדרך כלל הילדים בביה"ס שלנו שומרים על הספרים. וכך אפגוש אתכם, קוראים יקרים, מדי פעם ותוכלו לנצל אותי גם להמלצה קטנה על ספר.

תודה לכולכם שנתתם לי את הכוח להתמיד בעבודתי עד הגיל שאליו הגעתי. וכמובן תודה למלי, הספרנית שלנו שעם המרץ שלה הספרייה תעלה ותפרח. ברצוני להוסיף מילות תודה למספר אנשים:

הספרייה ממוחשבת בתוכנת "ספיר" בזכות אדם יקר מיכאל בן-צבי ז"ל, שהיה מנהל הספרייה הציבורית בשדות נגב שנים רבות, שדאג שנקבל את התוכנה. לשרית צ'ימבליסטה, לצעירים ולילדים שעודדו אותי: הנוכחות שלכם נתנה לי כוח והרגשתי שהמקום שווה. לאבי הלפרין, שהיה הראשון שהעז ממשי להשקיע, לשבור קירות, ולהגדיל את הספרייה, ולועדת חינוך של היום שבהחלט מנסה להשקיע יותר מפעם. אסיים בקטע על ספרים מתוך "הסיפור שאינו נגמר", ספר אהוב עלי במיוחד, שכבר ציטטתי מספר פעמים:

הסיפור שאינו נגמר (מיכאל אנדה, לדורי, 1985)

להחזיק בספר כמו באוצר נסתר. בסטיאן, הנער הבודד, נכנס לתוך הספר וחי בתוכו. בסטיאן הסתכל בספר. "מעניין", אמר לעצמו, "מה בעצם יש בתוך הספר, כל עוד הוא סגור? מטבע הדברים, יש בו כמובן אותיות מודפסות על גבי נייר, אך בכל זאת – משהו קורה שם, כי כשאני פותח אותו יש בו לפתע סיפור שלם. יש שם אנשים שאיני מכיר, המון הרפתקאות, מעשים וקרבות - לפעמים מתחוללות סערות בלב ים או שאתה נלקח לארצות ולערים זרות. כל זה נמצא בתוך הספר. מובן שחייבים לקרוא בו כדי לדעת מה יש בו, אבל הכל כבר נמצא שם מראש, זה מה שמשונה. הלוואי וידעתי איך זה יכול להיות". לפתע ירד עליו מצב רוח חגיגי. הוא ישב בנוחות, לקח את הספר, פתח את הדף הראשון והתחיל לקרוא את "הסיפור שאינו נגמר".

צ'פי רויק.

מילות זיכרון

בשבוע האחרון נפטרה באיטליה סופרת השואה בת ה-96 ג'וליאנה טדסקי. היא כתבה כמה ספרים, אך ספרה הידוע ביותר הוא "יש מקום על פני האדמה" המתאר באופן חסר רחמים כמעט, את חייהן הבלתי אפשריים, של הנשים באושוויץ-בירקנאו.

טדסקי הייתה מחנכת, מורה בתיכונים שונים ומנהלת בית הספר היהודי במילאנו, תמיד מוערכת מאד. תלמידיה מציינים את ההעובדה שהעניקה חשיבות רבה להנחלת ידע השואה, דבר שקיימה בכיתותיה באופן עקבי. במילותיה הבאות טמון האני מאמין שלה:

"חזרנו, חזרנו מעטים, בעצם מעטים מאד. השארנו שם מיליוני בני אדם, מותשים ממחלות, מסבל, מאלימות. מליוני נשים, ילדים, זקנים שהפכו לעשן. חזרנו לעולם בו הרגשנו מיד זרים, בו לא מצאנו אוויר קשבת אלא רק בדידות מייסרת. ואז התחלנו לכתוב: קודם הגברים, אחר כך לאט לאט גם הנשים, שבעמל רב יצאו מתוך ההסתייגות ורגשי הבושה שלהן. כתבנו בדמעות מתוך צורך קיצוני לשפוך על הנייר את הכעס המייאש, כדי לנקום על העלבונות והאלימות שספגנו. אבל היום אנחנו בטוחים שבעזרת העדויות שלנו, חרצנו את דינו של דור שלם של רוצחים אכזריים וחייתיים, לנידוי עולמי, שלא תהייה להם מחילה לעולם. המילים הן אבני דרך ואנו מאמינים שהסיפורים שלנו ימשיכו להיות אבני דרך, אנו מעניקים לכם אותם, כדי שתעבירו אותם לאחרים, בשרשרת בל תינתק, משום שהעדויות שלנו מייצגות גם את הקולות של אלה שלא שבו".

תהייה נשמתה של ג'וליאנה טדסקי צרורה בצרור החיים.

ענת קאסל-אפרון

מאמץ 63 שנים להתקפה על בארות-יצחק

ביבי בתמוז תש"ז עלינו להתיישבות על אדמות טואל, סעד שלנו שכנה במרחק של שישה ק"מ מקיבוץ בארות-יצחק, והיינו אמורים להמשיך את גוש ההתיישבות של הקיבוץ הדתי בנגב. בארות-יצחק הייתה אז בין היישובים הראשונים שעלו אז להתיישבות בנגב, כמו: רביבים, אשל אברהם, וגבולות, דורות ורוחמה שעלו על הקרקע ב 1943 .

בליל העלייה שלנו כל החברים מבארות-יצחק השתתפו בהקמת היישוב שלנו. הם היו הגב החזק שלנו, באו לעזרה וענו על כל צרכינו. יום יום היינו נוסעים עם העגלה הרתומה לפרדות שלנו: חייקה ורובין, לבארות-יצחק, עם הטנקר הגדול שלנו לשאוב מים מן הבאר עם המים המלוחים שלהם, עם המים האלה בישלנו והם זרמו בכל הברזים שלנו, ומהם גם שתינו.

היחסים שלנו היו קרובים, אפשר להגיד כמו: "האח הגדול". בחודשים הראשונים לעלייתנו הספקנו כבר לזרוע את השדות והתייעצנו אתם בכל הנוגע לטיב הקרקע, ובכלל בכל הנוגע לעבודה בשדות, ואפילו מצאנו אצלם בעת הצורך חלקי חילוף למכונת התפירה שהייתה ברשותנו. כך חיינו את חיינו בהרגשה של עשייה, ושל ראשוניות בהתרוממות רוח גדולה מאד ביחד אתם, עד ה-29 בנובמבר, החלטת האו"ם המפורסמת על ה"חלוקה". מאז היינו צריכים לנסוע בליווי משוריינים לבארות וזה היה מצב מביש, אבל זה לא מנע מאתנו לקיים את היחסים ההדוקים שהיו בינינו.

בה' באייר עם ההכרזה על המדינה במלאת כמעט שנה לעלייתנו על הקרקע, פרצה מלחמת השחרור. לנו לא היה נשק כבד בכלל, כמו תותחים וכו' והערבים הפגיו אותנו עם התותחים שלהם יום יום, ונאלצנו לחיות כל היום במקלטים ובתעלות. בלילה היינו חופרים את הבונקרים והתעלות. בח' תמוז תש"ח הייתה ההתקפה הגדולה על בארות-יצחק ואותנו הפגיו משלושה תותחים בבת אחת כל היום כדי שלא נוכל לצאת לעזרתם.

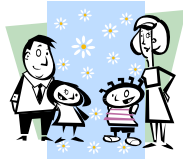
בקיפור, אני רוצה להגיד שהיינו קשורים לבארות-יצחק במשך כל השנה הראשונה לעלייתנו בכל נימי נפשנו. אחים לצרה של ממש. ולכן.....פליאה דעת ממני, מדוע הזכירו בעצרת שקיימו בבארות-יצחק הישנה את סעד כבדרך אגב, כעניין שולי לגמרי, ולא ציינו את מרים שלמון שלחמה אז בבארות יצחק שכיום היא חברה בסעד.

ואני בתור אחת מזקני הדור אשר ראו הכל בעיניהם ושמעו באוזניהם וחוו את מלחמת השחרור על בשרם רוצה במאמר זה רק לעורר תשומת לב, וכבודה של בארות-יצחק בכבודה מונח. ומי יתן וכל עם ישראל יהיו מאוחדים נגד כל הקמים עלינו לכלותנו, וה' יהיה בעזרנו ויצליח את דרכנו, והשלום ישרור בתוכנו ולא נזדקק למלחמות בארצנו.

רחל סיאון.

- נר זכרון: כז' בתמוז – יום השנה לפטירתו של חברנו אריה קרול ז"ל (תשס"ח)
- כו' בתמוז – יום השנה לפטירתו של חברנו ידידיה כהן ז"ל (תשמ"ד)
- כז' בתמוז – יום השנה לפטירתו של חברנו אלימלך אריאל (לייבל) ז"ל (תשנ"ד)
- כז' בתמוז – יום השנה לפטירתו של חברנו אליעזר ענבי ז"ל (תש"ח)

נא להכיר: משפחת רסיס-טל

נעמי ויצחק רסיס-טל הגיעו לסעד בתחילת השנה מתוך מטרה להצטרף לגרעין המשימתי. המשפחה מתגוררת בקוביות, בדירה הקרובה לחברת הנוער. נעמי מסיימת בימים אלו את לימודי העבודה הסוציאלית, עובדת כעת בבית-כולל, ומחפשת עבודה לשנה הבאה כעובדת סוציאלית קהילתית. יצחק עובד בגד"ש ובמסע ישראלי (ע"ע עלון של לפני 3 שבועות), ולומד מנהל ומדיניות ציבורית בספיר. לזוג שתי בנות מתוקות: גפן בת שנתיים וחצי בפעוטון כלנית, והדס בת שנה בבית-תינוקות.

האם תוכלו לתאר את תמונת המצב של הגרעין היום?

כיום ישנן 8 משפחות של אנשי הגרעין בסעד, ומצפים לעוד 8 משפחות שיבואו בקיץ. מקווים שהקראוונים יהיו מוכנים עוד כחודש. היו לנו 5 פגישות עם שני מאור מתוך כוונה לגבש את הקבוצה, ובתוך הפגישות הללו העלו חברי הגרעין גם את הצורך לגשש מהו הדגל שלנו. בפגישות עלו רעיון שונים, למשל הרעיון האקולוגי, רעיון הקמת בית מדרש לדתיים וחילוניים וגם פרויקט של אימוץ קשישים, מתוך מטרה לגשר על המרחק הבין-דורי, לפיו משפחה שמעוניינת בכך תהיה בקשר עם מבוגרים ותיפגש עמם. כמובן שה"אימוץ" הוא הדדי ושני הצדדים ירוויחו מכך. אנחנו עדיין מחכים למשפחות שיגיעו כדי לגבש סופית את החזון, ובינתיים מתגייסים למה שצריך.

נעמי ויצחק, איך התגלגלתם אלינו לסעד?

נעמי: אני נכדה של מרגלית וישראל שריד, בת של עוזי ועידית שגרים בקיבוץ ראשית. יצחק במקור מעפרה. לפני שהגענו לסעד גרנו בנחלאות בדירה עם המון מדרגות (28!). חיפשנו מקום עם קהילה נעימה (ועם פחות מדרגות) שמענו על הקיבוץ ועל הגרעין מחברנו מדני לוריא, וגם הכרנו את הקיבוץ מביקורים אצל סבא וסבתא. הקיבוץ נראה לנו נעים, קהילתי, התרשמנו מהחינוך ומרוח המקום והחלטנו לבוא.

איך אתם מרגישים בסעד?

מרגישים טוב מאד, לומדים להכיר את המקום. התמיכה של סבא וסבתא מאד משמעותית – הם עזרו לנו בהתחלה שתהיה לנו נחיתה רכה, הם עוזרים לנו לחבר בין השמות לפרצופים, ולפתוח דלתות עלומות בקיבוץ ("אה, בטח, תדבר עם זה..."). לאט לאט אנו לומדים את השפה של הקיבוץ.

האם תוכלו להרחיב בעניין השפה של הקיבוץ? באיזה עניינים צריך "תרגום"?

בכל נושא ההפרטה צריך תרגום. מעניין לראות איך הקהילה חווה את השינוי הדרמטי של ההפרטה, וגם את ההידברות בנושא הדתי. אנו מרגישים כי הקהילה עוברת בירור של שאלות יסוד, וזה פוגש אותנו גם במקום האישי שלנו. כל זה חלק מעולם מושגים רחב שאנחנו מנסים להכיר. בתוך השפה הזו יש למשל ביטויים ספציפיים מיוחדים לסעד, למשל – "תפחי אדמה" (בשלושה שוואים נחים רצופים), "אקומול", "שקדיות". לא אומרים בשום אופן "מעון" – רק פעוטון או בית-תינוקות...

יצחק: בעיני רעיון הקיבוץ עדין רלבנטי, הוא לא מת, פשוט צריך למצוא את הרלבנטיות שלו להיום, לא באותם תנאים בדיוק, אבל הפלטפורמה של הקיבוץ יכולה לשמש להרבה עשייה. ומוסיפה נעמי, העובדת הקהילתית: הבשורה הזו עדיין נכונה, ורואים מסביב (וגם מחקרים מראים) עד כמה אנשים חוזרים ומחפשים את הקהילתיות.

מסר לסיום?

תודה לכל האנשים שעוזרים, מתעניינים ושואלים – ובמיוחד לסבא וסבתא! וגם אנקדוטה קטנה מספרת נעמי: שרתי עם הבנות את "המלאך הגואל", וגפן שאלה אותי מה זה "בקרר הארץ". אמרתי לה שהכוונה למקום שאנחנו גרים בו. "אה!" אמרה גפן – "סעד!" כפי שאתם רואים הילדות מתאקלמות...

לכל משפחת רסיס-טל המשך קליטה טובה בסעד!

ראיינה:

אפרת.

הוֹדָעוֹת

"...הפקדתי שומרים, כל היום וכל הלילה.."

ביוזמת דוד פ', אחראי שמירות יום חול, ויעקב פרידמן אחראי שמירות לילה בשבתות וחגים, קיימנו דיון על נוהלי השמירה בארבעת הימים המיוחדים: פורים, תשעה באב, ליל הסדר, וחג עצמאות. ייחודם של ימים אלו שאינם כשאר ימי חג.

א. פורים ותשעה באב הינם ימי עבודה במשק הישראלי, ואצלנו ימי שבתון.

ב. ליל הסדר כמובן שונה משאר לילות שבת וחג,

ג. חג עצמאות הינו שבתון.

ובכולם אנחנו רוצים שתישמר שגרת השמירה. על כן הוחלט:

שמירת הלילה של מועדים אלו- ישתתפו בשמירה השומרים בשבתות לפי סבב השמירה, אך במשמרות קצרות יותר מהרגיל. (בין חצי שעה לשעה, תלוי במועד).

שמירת היום: השומרים השכירים ישמרו כרגיל בפורים ותשעה באב, עד 16:30.

(שמירת היום בסיום הימים האלה (16:30 – 20:30) תהיה בהתנדבות).

בחג עצמאות שמירת היום תהיה ע"י חברים בשכר.

לפני כל מועד יפרסמו דויד ויעקב את תורנות השמירה המיוחדת למועד המתקרב. אנחנו בטוחים שהנוהל החדש יתקבל בשיתוף פעולה.

במרכה - דוד פ, יעקב פ, בני ד', אורי אפר.

בריכה

הבריכה משמשת לעיתים כמקום פעילות חברתית בערב. על מנת למנוע הפרעת מנוחת הדיירים באזור, סוכם שפעילות הערב תסתיים עד 23:00, (ובמוצאי שבת- עד 23:30). כמובן שראוי בשעות המאוחרות להשתדל לא להרעיש.

צדכנ'ט מוועדת רכב

ארון המפתחות עבר רענון מחדש. במטרה להקל על איתור הרכבים, הצמדנו לכל מפתח מספר סידורי הזהה לזה שבארון, כך שבזמן הלקיחה/החזרה מופיע מספר המתלה- כדאי לשים אליו לב ולהיעזר בו.

רכבים ידניים- אנו משלבים מספר מצומצם של רכבים ידניים בכדי להוריד את העלויות(קניה/דלק). מומלץ מאד לחברה/ שרישיונו תקף לרכב אוטומטי בלבד, לשים לב יום קודם ששובץ לו הרכב המתאים ולהימנע מלגלות זאת מאוחר מדי.

פנצ'רים- למרות איכות הצמיגים הגבוהה אנו נתקלים לאחרונה בריבוי פנצ'רים כתוצאה מתנופת הבנייה וריבוי פסולת ברזל/ברגים/מסמרים ושאר מזיקין.

אין לנסוע בדרכים שאינן סלולות או נקיות מפסולת. יש לבדוק בכניסה לרכב וביציאה ממנו שמצב הצמיגים תקין ובמידה ויש ירידת אוויר לדווח מיד. אין להחזיר רכב עם פנצ'ר לסידור!

יורט קימלמן.

מכון החליבה

בשקט בשקט וכמעט בלי להרגיש, ביצענו במכון החליבה שיפור קוסמטי קטן. הגג הישן והמתפורר הלך אחר כבוד ופינה מקומו לגג חדש. הגג החדש העשוי מחומר מבודד, התרומם מטר וחצי גבוה יותר. יום שני "הלוהט" האחרון (41 מעלות בצל) חלף על צוות החליבה ממש בנעימים. אודי מדווה כי צוות החולבים מצביע על שדרוג מהותי בתנאי השירות. אגב, מסתבר שגם הפרות נהנות מהמכון הקריר ומגיבות בתנובת חלב ממוצעת של 45 ליטר לפרה ליום. שיא תנובת החלב היומי של כל הזמנים ברפת סעד נרשם השבוע. ברכות ויישר כוח לכולם.

"סככת המלונים" - פרק א'

גם בסככת המלונים (בעבר) המשמשת בחלקה לאכסון גונדולות הגזר המגיעות מן השדה וממתינות לתורן לקבלה במכון המיון, ביצענו שיפור והרמנו את הגג. חידוש הגג והרמתו בוצע בעקבות תקלת מפעיל של נהג משאית שגרם לקריסת הגג הישן. לכיסוי הכספי של חידוש הגג דאגה חברת הביטוח. על המלאכה ניצח בהצלחה ובכישרון רב מוישה'ה. חידוש הסככה מאפשר אכסון של 24 גונדולות (כ 150 טון) גזר בו זמנית תוך קיום תנאים סבירים ביותר של שמירה על איכותו למשך זמן ההמתנה.

"סככת המלונים" - פרק ב'

מכון הקילוף, פיצוח ומיון השקדים הממוקם בחלקה האחר של סככת המלונים, לא יפעל השנה לראשונה מזה שנים הרבה. לאור הקטנת שטחי חלקות השקד (כ 104 ד') וכתוצאה מכך הירידה בכמות הכללית של יבולי השקד, חשבנו כי לא יהיה כדאי לכללית להפעיל את המערך ונכון יותר יהיה לבצע את מכירת היבול ירוק, מיד אחרי איסופו מן העצים (טוביה השיג מחיר לא רע). איך חולפת לה ועוברת תהילת עולם.

שכונת שקד

שלב א' של השכונה מונה 18 יחידות דיור ומתקדם יפה. תשע משפחות כבר מתגוררות בשכונה, ארבע משפחות עוסקות בשלבי בניית בתיהם, וחמשת האחרונות נמצאות בשלבים שונים לקראת בניה. שלב ב' מונה 14 יחידות דיור. היינו אמורים להתחיל זה מכבר בעבודות פיתוח התשתיות כאשר 9 משפחות כבר רשומות ובחלקן כבר עברו בהצלחה את הדיון בועדת הקבלה. אבל..... כאן נכנס מנהל מקרקעי ישראל לתמונה, והביא להקפאת כל ההליכים הקשורים להמשך קידום שלב ב', בטענה כי סעד גובה מהמתיישבים סכום כספי גבוה מן המותר עבור כיסוי עלויות הפיתוח. חשוב לציין כי סכום דמי הפיתוח אושרו לנו על ידי המנהל, בעת שהפרויקט כולו קיבל את האישורים הנדרשים בעבר. כל ניסיונותינו להידבר עם האדם היושב בצומת ההחלטות עלו בתוהו, והאיש, פקיד ממשלתי שאמור לשרת את הציבור, מסרב אפילו לקיים עמנו מפגש ו/או לענות לפניית שלנו בטלפון. ברור לחלוטין לאנשי המנהל כי לפרויקט השכונה שלנו אין כוונה נדלניית כל שהיא, והוא איננו מיועד לעשות "קופה" מכספי המתיישבים - כל המטרה היא לכסות את ההשקעות שביצענו. אך על פי קביעת המנהל החדשה, אמורה סעד "להשתתף" מכספה בכל יחידת דיור חדשה, בסכום של עשרות אלפי שקלים, סכום כספי שיעמוד בהיקף הפרויקט כולו על כ 2 מליון שקל.

צוות השכונה בוחן כל דרך אפשרית על מנת להעביר את רוע הגזירה, על מנת לאפשר לנו לגבות דמי פיתוח שיכסו את מירב ההשקעות שבצענו בכספנו, ורק אז נוכל להמשיך בקידום התהליכים שהוקפאו באכלוס שלב ב', אנחנו מודעים לחלוטין למצב המשפחות שחלקן כבר עשו צעדים מעשיים, לקראת הצטרפותם לשלב ב', ואנחנו מתפללים שאכן בסופו של דבר "השכל ינצח".

בת לופ

חלופ